Поштарина плаћена у готовом

НОВИ САД
среда
28 септембра 1938
Година IV — Бр. 216 (1000)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

Одјек Фиреровог говора

Курир г. Чемберлена донеће у Лондон

одговор г. Хитлера

ОДЈЕК Г. ХИТЛЕРОВОГ ГОВОРА

Берлин, 27 септембра. — ДНБ јавља: Целокупна немачка штампа стоји под утиском синоћњег великог говора Фирера.

Берлинер Берзен Цајтунг пише да фиреров говор није оставио никакве сумње да је стрпљење Рајха при крају и да ће он силом провести у дело право Немачке и судетских Немаца ако то други не учине добровољно.

Фелкишер Беобахтер констатује да је фиреров говор била последња реч Немачке у овом спору. Сада мора г. Бенеш да каже своју реч.

ЧЕХОСЛОВАЧКА ЈАВНОСТ ПРОТИВ ТОНА Г. ХИТЛЕРОВОГ ГОВОРА

Праг, 27 септембра. — Четека јавља: Прашки политички кругови овако приказују прве утиске г. Хитлеровог говора: Говор је држан у много мирнијем тону него што је био онај у Нирнбергу. У свом говору он је збио све нападе против г. Бенеша на један начин који нема примера у историји света.

Лондон, 27 септембра. — Стефани јавља: За сутра се очекује повратак сер Хораса Вилсона, курира г. Чемберлена, који је авионом однео писмо британског премијера вођи Рајха. Очекује се да ће сер Вилсон донети одговор г. Хитлера.

Берлин, 27 септембра. — Курир г. Чемберлена сер Вилсон одлетео је данас пре подне у 9.30 часова са аеродрома Темпелхоф у Лондон.

ДОЊИ ДОМ СЕ САСТАЈЕ У СРЕДУ

Лондон, 27 септембра. „Стефани" јавља: Сазнаје се да ће Парламенат бити сазван за среду. Г. Чемберлен ће тражити од парламента да му изгласа поверење за његов рад око чувања мира.

ЈЕДНА МОСКОВСКА РАДИО СТАНИЦА ОМЕТАЛА ПРЕНОС Г. ХИТЛЕРОВОГ ГОВОРА

Варшава, 27 септембра. — Једна московска станица је веома ометала преносу г. Хитлеровог говора.

УТИСАК У ЛОНДОНУ

Лондон, 27 септембра. — Рајтер јавља: Иако жале тон говора г. Хитлера јутарњи листови подвлаче да је повољно што г. Хитлер није спалио све мостове иза себе. Са друге стране листови срдачно поздрављају саопштење Француске, Велике Британије и Совјетске Русије да ће дати подршку Чехословачкој.

„Тајмс" пише да цео свет може сада да види положај још јасније, него раније. Лист сматра да је тон г. Хитлера био жесток и неумерен, али је најважније, ипак, то што Фирер није затворио сва врата за даље преговоре.

„Дејли Телеграф" сумња у изјаве г. Хитлера да се он одриче даљих територијалних захтева.

ОБУСТАВЉАЊЕ ПУТНИЧКОГ И РОБНОГ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА СА ЧЕХОСЛОВАЧКОМ

Београд, 27 септембра. (А. А.) — Пошто је Чехословачка обуставила целокупни саобраћај путника и робе преко свих пограничних предела према Немачкој, обустављен је, према саопштењу дирекције немачких железница у Бечу — и целокупан саобраћај путника и робе преко свих граничних прелаза према Чехословачкој. Успутне пошиљке биће задржане и пошиљаоцима стављене на расположење.

МЕРЕ ПРЕДОСТРОЖНОСТИ БЕЛГИЈЕ

Брисел, 27 септембра. — Влада је позвала известан број резервиста за попуњавање граничних пукова. „Ендепенданс Бетж" подвлачи да се не ради о мобилизацији него само о извесним мерама предострожности.

ПОТПУНО ОБУСТАВЉЕН СВАКИ САОБРАЋАЈ ИЗМЕЂУ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ И ПОЉСКЕ

Варшава, 27 септембра. — ПАТ јавља: Сада је потпуно оустављен не само железнички него и авионски и поштански саобраћај између Пољске и Чехословачке.

ОБУСТАВЉЕН ТЕЛЕГРАФСКИ И ТЕЛЕФОНСКИ САОБРАЋАЈ СА ЧЕХОСЛОВАЧКОМ

Београд, 27 септембра. (А. А.) — Чехословачка поштанска управа известила је Министарство пошта, телеграфа и телефона до од данас не прима приватне телеграме на уговореном слогу.

Од данас обуставља се приватни телефонски и телеграфски саобраћај са Чехословачком до даље наредбе.

КРАЉ БОРИС У ПОСЕТИ Њ. КР. ВИС. КНЕЗУ НАМЕСНИКУ

Брдо код Крања, 27 септембра. Њ. В. Бугарски Краљ Борис допутовао је из Немачке синоћ у 19 часова на Брдо, код Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника.

Већања у Синаји

Букурешт, 27 септембра. (А. А.). — Радор јавља:

Јуче је у Синаји, под претседништвом Његовог Величанства Краља Карола, уз учешће Његове Светости Патријарха Мирона Кристеа, министра финансија, унутрашњих дела, војске, иностраних послова и народне одбране, државног потсекретара за народну одбрану, као и шефа главног генералштаба, одржана министарска конференција, на којој је министар иностраних послова изложио међународну ситуацију, а државни потсекретар за народну одбрану поднео је извештај о војним питањима. Образован је ужи министарски комитет који ће стално радити у циљу надзора радова на народној одбрани.

КРВАВА ЉУБАВНА ДРАМА ПРЕД ПОЛИЦИЈОМ У РУМИ

Новосадски полициски агент Васа Герић убио је револвером своју невенчану жену и потом себе смртно ранио

Рума, 27 септембра. — Данас пре подне, око 10 часова, пред зградом овдашње полиције, одиграо се један крваві догађај, који је изазвао огромну сензацију у целом граду. Агент Управе полиције из Новог Сада Васа Герић убио је са три метка из службеног револвера своју невенчану жену Марију Чујеш, а затим је један метак испалио себи у слепоочницу. Све се одиграло толиком брзином, да нико од пролазника није стигао да Герића спречи у овом делу.

Васа Герић служио је раније као агент у градској палицији у Новом Саду, а када је полиција прешла у државне руке, ступио је у државну службу и био запослен као агент у Управи полиције у Новом Саду. Васа Герић био је веома способан и савестан агент, па је радио у свима отсецима. Његови претпостављени су га волети и ценили.

Пре извесног времена, Васа Герић упознао се са Маријом Чујеш и одмах се у њу заљубио. Дуже времена њих двоје живели су у највећој хармонији. Међутим, пре извесног времена, изгледа да је Марија одлучила да Васу напусти. Око тога они су се често свађали. Пре неколико дана, Марија је отпутовала у Руму. Герић јој је неколико пута писао и преклињао је, да му се врати. Међутим, Марија о томе није хтела ни да чује. Јутрос је Герић отпутовао у Руму и тамо посетио Марију. Још једном је Герић молио Марију да му се врати. Али она га је и овога пута најодлучније одбила. После тога, дошло је до свађе и Васа је запретио Марији да ће је убити. Марија се уплашила и побегла у полицију да тамо затражи заштиту. Међутим, Герић је потрчао за њом, а када је Марија излазила из полицијске зграде и кренула кући, Герић је изненадно извадио из џепа свој службени резолвер и испалио према њој три метка.

Марија је вриснула и срушила се мртва на земљу. Кад је то Герић видео, испалио је још један метак себи у слепоочницу и, смртно рањен, пао на земљу. О овом крвавом догађају одмах је обавештена Управа полиције у Новом Саду, те је шеф кривичне полиције г. Родољуб Маленчић кренуо аутомобилом у Руму. *(Дан)*

Чехословачки држ вљани из Војводине одлазе у Отаџбину

У Новом Саду живи приличан број држављана Чехословачке Републике. После објаве мобилизације, они су су одмах обратили свом конзулату и тражили потребна упутства. Како сазнајемо, сваки дан иду транспорти из Новог Сада и околине са чехословачким поданицима. Јуче је једна група од 18 Чехословака напустила Нови Сад. То су били већином радници.

Чехословаци ће у Београду бити снабдевени путним исправама и потребним документима, те ће из Београда, преко Румуније, продужити пут за Чехословачку.

Говор г. Хитлера

„У сваком случају Чехословачка ће до 1 октобра морати да нам преда судетске области“

„Или ће г. Бенеш дати судетским Немцима коначну слободу или ћемо ми по њу сами доћи“, рекао је г. Хитлер

Берлин, 27 септембра. (А.А.) Синоћ у 20.18 часова одржао је у пуној сали берлинског Спорт-Паласа државни канцелар и вођа Рајха говор у коме је, поред осталог, рекао:

„Немачки сународници, 22 фебруара проговорио сам први пут пред немачким народним посланицима на недвосмислен начин и они су ме разумели као и цела нација. Само један државник то није разумео. Он је уклоњен. Другипут говорио сам у Нирнбергу о истим захтевима. Данас ступам пред вас као што сам то радио у оно велико време и ви због тога знате шта то значи. Али, ни за остали свет не сме да постоји сумња. Сада не говори један човек или вођа, него говори немачки народ. Ако сада говорим у име целог немачког народа, то онда значи да је цео немачки народ сагласан са оним што ја кажем. Питање, које постоји месецима и недељама, вама је свима познато. Ово питање није чехословачко него питање г. Бенеша. То име садржи све оно што данас узбуђује милионе људи.

Главно и трајно начело Трећег Рајха јесте чување немачког народа. Ми немамо интереса да подјармљујемо друге народе. То је суштина немачког гледања на свет. Циљеви наше спољне политике јасно су обележени, и њих случајности не одређују. Ти циљеви су увек прожети идејом да немачки народ остане очуван. За време док се преговарало о миру истакнуто је начело права самоопредељивања народа. Немачки народ, заведен тим начелом, закључио је Версајски уговор са свим страшним последицама Како је тада немачком народу било одузето оружје, он није могао да се брани и био је страшно злостављан. Ако је данас немачки народ велики, моћан и јак, то има да захвали својој властитој снази. Немачки народ је посто моћан, те је нашао пут који он, несумњиво, заслужује.

Нећу да кривим никога због послератних патњи немачког народа, јер је познато да је томе крив један мали број међународних профитера.

Када сам дошао на власт тражио сам за немачки народ равноправност, те сам предложио свету да се закључи уговор о ограничењу оружања народа. Немачка се не би наоружала ако би то учиниле и остале државе. Немачка би се разоружала последњег митраљеза, ако би то учинили и други.

Када у томе нисам успео, ставио сам други предлог, да се немачка војска ограничи на 200.000, ако то учине и други, али ни у томе нисам успео. После тога сам ишао даље, те предложио да се ограничи наоружање у погледу тенкова, авиона и тешке артилерије, али то је одбијено. Даљи мој предлог био је да немачка војска буде ограничена на 300.000 људи, ако то ограничење подједнако важи и за све остале државе, али мој предлог опет је одбијен.

Ако други неће да се разоружају, онда, немачки народе, носи и ти оружје! Ја сам Немачку у току последњих пет година наоружавао, бацио сам милијарде на наоружање, то мора немачки народ да зна. Ја сам своме пријатељу Герингу дао налог нека прво створи ваздушну флоту која ће Немачку штитити од напада. Створио сам војску на коју немачки народ може да буде поносан, ако буде требало да се она употреби. Створио сам најбољу одбрану од ваздушног напада. Пет година се радило дан и ноћ.

Упркос томе, ја сам и данас привржен идеји разоружања, па ту идеју и даље заступам.

Преостала су два питања. И ту морам да учиним, пре свега, једну резерву: преко границе било је још десет милиона Немаца који су живели у две велике области и који су хтели да буду присаједињени Рајху. (Бурно одобравање) Ради се, дакле, о броју људи који одговара четвртини целокупног становништва Француске. И ту смо дошли до границе где престаје свако попуштање. Ми нисмо смели да жртвујемо 10 милиона Немаца.

Ја не бих имао више моралну право да будем Фирер немачког народа када бих даље попуштао. Историја присаједињења немачке Аустрије Рајху је позната... Сада стоји пред нама последње питање које мора бити решено и које ће бити решено. (Бурно одобравање). То је последњи територијални захтев који ми стављамо Европи и то је захтев од кога нећемо попустити па дошло што му драго“.

Сада треба да говоримо немачки. Ако смо 20 година трпели срамоту, сада се морамо сетити да г. др. Бенеш има седам милиона свога народа, а Немаца има преко 75 милиона.

Ја сам на основу тога упутио познати меморандум, који садржи последње и дефинитивне немачке предлоге, и ставио сам га на расположење британској влади. Садржина меморандума врло је проста: они крајеви који су насељени Немцима који хоће у Рајх, долазе у Рајх, и то сада и то одмах. (Бурно одобравање). Ове области обележене су у мом меморандуму на основу статистичких података који су сакупљани у току деценија. Да дам целом свету гарантије, ја сам пристао да се и у тим областима спроведе плебисцит и да се за време плебисцита повуче наша војска која мора одмах да запоседне те области. У разговорима са г. Чемберленом пристао сам на то да плебисцит спроведе једна међународна контролна комисија, а не само једна немачко-чешка комисија. Ја сам и данас спреман да позовем британску легију, која ми се понудила у ту сврху да за време плебисцита запоседне те области и одржава у њима мир и ред. (Бурно одобравање). Разграничење би се препустило једној међународној комисији. Модалитете уговорила би једна немачко-чешка комисија. Ево то је садржај меморандума који уствари не значи ништа друго већ спровођење у дело онога што је сам г. др. Бенеш био обећао и на што се био обавезао. Г. Бенеш вели сада: Меморандум је створио нов положај. Али, у чему би се састојао тај нови положај? Ми тражимо само оно што је г. др. Бенеш већ раније обећао и према томе се положај није изменио.

Ја сада хоћу да г. др. Бенеш прихвати меморандум или да га не прихвати, али изјављујем да ће у сваком случају он морати првог октобра да нам преда ове области. (Дуготрајно и бурно одобравање). Узалудне су све наде г. др. Бенеша у Совјетској Русији.

Г. Бенеш има сада у својим рукама мир и рат. Он ће или примити ту понуду и судетским Немцима дати коначно слободу или ћемо ми по ту слободу сами доћи.

Једно нека цео свет зна: Нико мени никад није могао да пребаци да сам кукавица. (Дуготрајно бурно пљескање).

Ја сада идем испред мога народа као његов први војник, а иза мене нека цео свет зна, марширa сада целокупан један народ, и то друкчији немачки народ него што је био у 1918 године. Ако је тада неким демократским агентима успело да у наш народ убризгају отров демократских фраза, онда треба знати да немачки народ данас није више немачки народ од онда. Таквим фразама више нема места. Ми смо постали имуни од њих. (Дуготрајно и бурно пљескање).

Будите око мене сви ви људи и ви жене! (Дуготрајно бурно одобравање).

Чехословачка пристаје на ревизију граница према Пољској?

Лондон, 27 септембра. (А. А.). — Рајтер јавља:

Рајтеров дописник у Прагу сазнаје из поузданог извора да лично писмо г. др. Бенеша г. Мошићицком садржи готовост чехословачке владе да се пољско-чехословачки неспоразуми заврше и по цену ревизије чехословачке границе, на бази заједничког споразума.

КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИК Г. ДР. СТАНКОВИЋ ЗАВРШИО ЛЕЧЕЊЕ У ВАРОШКОМ ЈОДНОМ КУПАТИЛУ У НОВОМ САДУ

Као што је „Дан“ јавио Краљевски Намесник г. др. Раденко Станковић, у последње време, у неколико махова долазио је у Нови Сад, ради узимања купке у Јодном купатилу. Како смо информисани лечење Краљевског Намесника г. Станковића у Јодном купатилу, које је трајало скоро два месеца, ових дана је завршено.

Краљевски Намесник г. Станковић последњих година у два маха се лечио у Јодном купатилу. Оба пута је становао дуже времена у хотелу „Парк“.

Здравствено стање Краљевског Намесника г. Станковића у толикој мери се поправило у последње време да је, по препоруци својих лекара, узимао ове године само повремене купке. Сада је његово лечење потпуно завршено.

—o—

Смрт сенатора Милутина Стевановића

Јуче је у Београду преминуо Милутин Стевановић, сенатор, бивши директор „Времена“ и један од оснивача овог великог престоничког листа. Оснивањем „Времена“ почиње доба европске штампе у нашој земљи. На тај начин Милутин Стевановић био је сматран као један од творца нове, модерне информативне штампе у Југославији. У „Времену“ је пок. Стевановић провео пуних 16 година и унео у овај лист сав свој елан и своју велику интелигенцију. Он је у овом великом и модерном предузећу заузимао, све до именовања за сенатора положај генералног директора.

Смрт Милутина Стевановића изазвала је велико саучешће у круговима његових многобројних пријатеља а тако исто и у новинарским круговима, који су га необично ценили.

Из Новог Сада на погреб пок. Стевановића, који је данас обављен у Београду, отпутовали су подбан г. Владимир Јевтић и заменик председника Општине г. др. Бранко Магарашевић, дугогодишњи лични пријатељ пок. Стевановића.

Данашњи програми у биоскопима

ODEON

5-7-9 час

Ђаволи

Рихард Дикс и Долорес Дел Рио

Узбудљива драма из поморског живота

URANIA

5-7-9 час.

„Шумски акорди“

Од 27 прикасујемо премијеру чувеног романа од Лудвига Гангхофера обрађеног за филм са

Ханси Кнотек

ПАУЛ РИХТЕР И ХАНС АД. ШЛЕТОВОМ

Пун људске топлине, хумора и природних красота

РЕКС

5-7-9.15 час.

Лажљивица

Карола Ломбард и Фед Мак Мурај

APOLLO

5-7-9 час

Премијера

Рај музике

Музичка комедија

Фарлеј и Рилеј

„Фронт мира“

Под насловом „Објашњење нашега става — фронт мира“ у свом уводном чланку „Самоуправа“ пише:

„Општа европска ситуација није лака. Облаци који су се надвили над нашим континентом, бацили су у бригу све народе. Сви се забринуто питају какав је данас став сваке европске земље. уколико се нас тиче, ми, — ради себе самих, а и ради других, — желимо да прецизирамо гледиште Југославије.

Нема никога у Југославији коме није познат став наше земље и њена поштена тежња да се одржи мир. И најмање дете у Југославији зна да врховни интереси наше отаџбине налажу и одређују нашој политици конструктивни правац. Југославија уосталом боље него ико у Европи зна шта су страхоте рата и какве жртве падају када се прекине благотворни мир, који омогућује стварање и који условљава напредак државе.

Још у Југославији нису изумрле оне генерације које су добро запамтиле страхоте Великога Рата ,пошто нас ни четврт века не раздваја од наших невероватних националних губитака и патњи, којима је искупљена наша данашња национална држава, то највише јемство и највише добро свих Срба, свих Хрвата и свих Словенаца, — једном речи свих Југословена! Зато Југославија и цени свој мир и зато она води једну такву политику, која има да јој обезбеди мир и за будућност.

*

То су захтеви наше стварности, који нам налажу мирољубиву и миротворну политику, која нема никакве друге разлоге и којој се никакви други разлози и смерови не могу додати. Јер Југославија није ништа пропустила да учини што би данас претстављало недостатак њене спреме или што би умањило њену одбранбену снагу. Уз то, Југославија је свесна свих својих обавеза и она о њима води рачуна. Ако она жели мир, она га жели само зато што то одговара трајним вишим интересима њене будућности, њенога прогреса, њених културних и свих других идеала.

Југославија има право на себе, и она мора да мисли на те интересе и те идеале; она има дужности према себи и својој народној будућности, које може да испуни само у једном дуготрајном миру, који ће омогућити развој њених радиности, увећање њеног националног богатства и подизање њеног културног нивоа — стремљења која су у нашој земљи последњих година дошла до видног и снажног израза“.

—o—

Одобрене повластице посетиоцима изложбе „Три године рада владе г. др. Милана Стојадиновића“

Београд, 27 септембра. (А. А.) — Г. Министар саобраћаја одобрио је повластицу у пола цене у одласку и повратку на државним железницама и бродовима у државној експлоатацији свима посетиоцима изложбе „Три године рада владе г. др. Милана Стојадиновића“, која ће се одржати од 2 до 14 октобра ове године у Београду. Ова повластица важи од 30 септембра до 16 октобра.

Председник Ротари интернационале г. Хегер у Суботици

Суботица, 27 септембра. — Председник Ротари интернационале г. Џорџ Хегер боравио је јуче на своме путу кроз Европу, у Суботици. Суботички ротари приредили су му срдачан дочек на железничкој станици. У подне је био заједнички ручак у „Лојду“ где је г. Хегера поздравио председник суботичког Ротари клуба г. др. Ладислав Липозенчић на француском језику, а г. Мирко Шрегер, индустријалац, на енглеском. Председник г. Хегер је у свом говору рекао да није инена.ђен нарочито срдачним дочеком, јер чим је ступио на тле Југославије био је увек окружен љубављу ротара.

— Видео сам да је ротарство на високом степену у Југославији. Имате одличног државника у особи г. др. Милана Стојадиновића. Он је човек који је искрен и одан ротар, који шири ротарски дух и ради у том духу. Прва задаћа је сваког ротара љубав према домовини, али то не искључује споразум са другим државама. Међусобним поштовањем треба изградити споразум међу народима, јер је то најбоља подлога трајног мира. У том правцу ради ваш велики државник г. др. Милан Стојадиновић који је одличан стваралац и поборник мира.

Ја путујем даље по Европи и Америци и говорићу свугде о величини и снази Југославије, о њеној мирољубивости и искреној сарадњи на даљој изградњи мира.

После тога г. др. Липозенчић је предао председнику г. Хегеру један златан пехар, а његовој госпођи уметнички израђене буњевачке папуче.

Из Суботице је г. Хегер отпутовао у Будимпешту. *(Дан)*

—o—

Новопостављена управа Радничке коморе ће се конституисати 2 октобра

Вест а смењивању управе Радничке коморе изазвала је у радничким и намештеничким круговима врло велико интересовање. Као што је познато пре извесног времена под истим околностима смењена је управа Коморе у Скопљу. Данас нам је саопштен списак чланова нове коморске управе. Министар г. Драгиша Цветковић својим решењем поставио је за чланове скупштине Радничке коморе следеће личности:

Г. г. Васу Бесермењиа, тапетарског радника, Нестора Дињашког, крзнарског радника, Ђорђа Јовановића, приватног чиновника, Јована Иванића, зидарског радника, Јована Терзића, аеромеханичког радника, Ванка Оровца, ужарског радника, Игњата Крунића, металског радника, Милоша Николића, ковачког радника, Васу Јовановића, графичког радника, Милосава Ђурића, текстилног радника, Кузмана Живковића, саобраћајног радника, Војицу Нинкова, механичарског радника, Михајла Павлика, служитеља, Тасу Смиљановића, пекарског радника, Грују Ћурчина, намештеника, Николу Зурковића, сарача, Ђуру Божидара, бравара, Лазара Перина, обућара, Славка Лећенца обућара, Јована Варгу, конобара, Ђуру Врцеља, монополског радника, Јована Лукача, помоћника, Лазара Радујковића, конобара, Жарка Герића, берберина, Марину Главину, директора Савеза аграрних заједница и Раду Милића, све из Новог Сада.

Постављени су затим, из унутрашњости: гг. Сава Лугумерски, трговачки помоћник, Никола Продановић, трговачки помоћник, Вуја Миланков, месар, Фрања Вуковић, берберин и Милан Ђулинац радник, сви из Сомбора; Андрија Ковачевић, електро-монтер, из Бечића; Милан Пешканов, машински радник из Старог Бечеја; Андрија Погањ, браварски радник, из Бачке Паланке; Радивоје Вуковић, приватни чиновник, Сента; Јосип Међери, електромонтер, Сента; Антон Сечењи, столар, Бачка Паланка; Драгутин Нутдурфт, тесар, Црвенка; Јанко Барнаји, тесар, Стари Врбас; Небојша Шовљански, ливац, Кула; Душан Петровић, књиговезац; Јосип Бојницки, каменорезац, Ђока Ђурић, конобар; Лајчо Ковачевић, цртач; Љубомир Бајин, приватни чиновник; Михајло Фридрих, штрикерски радник, Срећко Перкач, чиновник електричне централе, Фрања Петрић, фарбар, Анте Перц, приватни чиновник, Јосип Ризан, радник и Лео Шмоковић, сви из Суботице. Из Сремске Митровице постављен је г. Филип Симунић, столар; из Вршца г. Стеван Аналијевић, обућар; из Врдника г. Сава Рељић, рударски радник; из Новог Сада г. Звонимир Роксандић, трговачки помоћник; из Петровграда гг. Славко Свиларов, шеширџиски радник, Сава Рацков, градски дневничар, Лајош Халбвајс, градски радник и Веселин Катић, трговачки помоћник.

Свега је постављено 60 чланова и исто толико заменика. Комесар Коморе инж. г. Поповић сазвао је седницу чланова за 2 и 3 октобар о. г. када ће се извршити избор часништва.

Због чега је дошло до промене у управи Радничке коморе

Поводом разрешења управе и скупштине Радничке коморе добили смо следећа обавештења:

1) Као што је познато, управа и скупштина Радничке коморе постављени су 21 октобра 1933 године. У смислу прописа § 44 Закона о заштити радника, мандат чланова скупштине радничке коморе траје 3 године. Према томе њихов законски мандат истекао је још 221 октобра 1936 године. Иста управа је и после истека законског мандата обављала функције у Комори и у том времену починила грубе прекршаје законских прописа у погледу руковања новцем ове законске јавне установе. Ради ових прекршаја, г. Мин. соц. пол. и народног здравља, својим решењем од 24 септембра 1938 год. разрешио је дужности чланове Управног одбора и Финансиске контроле Радничке коморе у Новом Саду.

2) Како је после разрешења, а и због тога што је велики број чланова скупштине од 1933 године до данас изгубио законска својства за скупштинаре, или су дали оставке на мандат, то је преостали број чланова скупштине спао далеко испод половине. Због тога је г. Министар социјалне политике на основу императивних прописа § 90 Финансиском закона разрешио дужности и чланства преостале чланове скупштине.

3) На основу изложеног г. Министар социјалне политике и народног здравља је наименовао нове чланове скупштине, који претстављају све главније радничке и намештеничке струке на подручју новосадске Радничке коморе.

Прослава недеље Црвеног крста у Новом Саду

У недељу 18 септембра приређено је прикупљање добровољних прилога у корист Црвеног крста. Прилоге су скупљале на истакнутим местима града госпође чланице Одбора госпођа Црвеног крста. Том приликом скупљено је укупно 3.811.50 динара, и то: код Бановине (госпође М. Поповић, А. Зечевић, О. Дивилд и О. Јанковић) 632, код Дунавског парка (г-ђе М. Плесничар, Н. Цуња и Д. Крајачевић) 440, код Парк-хотела (гђе М. Маца и В. Мишић и гђица Д. Старчевић) 376.75, код хотела „Српски краљ“ (гђе О. Павлас, Љ. Тркуља и З. Димић) 290.50, код јеврејске синагоге (гђе Б. Камараш, С. Узелац и И. Лампл) 286.75, код Дома Црвеног крста (гђе О. Попов, М. Матановић, М. Јаковљевић и Мундорфер) 279.50, код ватрогасне касарне (гђе М. Вајс, С. Аларгић, Ј. Будинска и Б. Јанковић) 269.25, код апотеке В. Ненадовића (гђе З. Стефановић, И. Домаинко и Љ. Штауфер) 215, код апотеке Н. Машића (гђа Ј. Чешљар) 198.25, на ћошку Кр. Петра I и Дунав. ул. (гђе М. Матић и М. Моч) 173.50, код поште (Коло српских сестара) 146.75, код Саборне цркве (гђа др. Кирића) 145.25, код хотела „Краљица Марија“ (гђе Д. Ранков, С. Ненадовић, В. Лазић и Н. Драгомировић) 137.50, у Петроварадину—Мајуру (гђе А. Гргинчевић и Т. Кучера) 136.25, у Петроварадину-граду (гђе С. Велицка и Е. Пауловић) 83.50. Свима прилагачима изриче најтоплију захвалност Дунавски бановински одбор Друштва црвеног крста.

ПРИЗНАЊЕ ЗАСЛУЖНОМ ВОЈВОЂАНИНУ

СПОМЕНИЦА РАДИВОЈА ВРХОВЦА

Изишла је из штампе, технички одлично опремљена и лепо илустрована, као троброј „Летописа Матице српске“ за јули, август и септембар, Споменица Радивоја Врховца, поводом 75-огодишњице живота и 50-огодишњице књижевног, научног и просветног рада једног од најзначајнијих претставника старе Војводине. Споменица има 336 штампаних страница текста и доноси 6 слика, између осталог репродукцију уметнички израђеног портрета г. Радивоја Врховца, дело нашег познатог сликара и уваженог академика г. Уроша Предића.

Уводник за Споменицу написао је претседник Матице српске г. др. Александар Моч који одаје признање слављенику, у име наше најстарије установе, којој је г. Врховац стајао на челу пуних 15 година. Академик и професор Универзитета г. др. Богдан Поповић у одличној расправи (Једна паралела) даје суптилно поређење између Бранка Радичевића и француског песника Милвоа. — Ректор Више педагошке школе у Загребу г. др. Стјепан Босанац са особитим признањем говори о г. Врховцу као узорном гимназијском директору. — Академик и професор Универзитета г. др. Слободан Јовановић са дубоким познавањем тумачи и објашњава енглеску спољашњу политику, поводом најновије књиге енглеског историчара др. Ситона-Ватсона о истој теми.

Професор Универзитета г. др. Лазар Мирковић, некадашњи Врховчев ученик, приказује професорску делатност г. Врховца у Срп. прав. богословији у Срем. Карловцима. — Академик и професор Универзитета г. др. Павле Поповић, на основу необјављених рукописа, говори о Кости Трифковићу као преводиоцу Молијера. — Претседник б. Сељачко-демократске коалиције г. Адам Прибићевић износи своја сећања, из ђачкога доба, на Карловачку гимназију и њенога директора. — Професор Универзитета, академик г. др. Никола Вулић расправља једно научно питање из археологије Јужне Србије. — Професор г. Јован Грчић приказује почетак књижевног рада г. Врховца.

Бивши министар просвете г. Јаша М. Продановић приложио је један документован прилог проучавању наше народне поезије. — Претседник Српске књижевне задруге г. Марко Цар пише о Ивану Гундулићу, поводом 350-огодишњице његова рођења. — Проф. Универзитета г. др. Тих. Р. Ђорђевић дао је један чланак из упоредне књижевности. — Проф. Универзитета г. др. Алекса Ивић има чланак: „Кнез Милош и бекство српских старешина из Србије 1813 године.“

Директор Карловачке гимназије г. Милан Јаковљевић одаје особито признање своме претходнику г. Врховцу и указује на његове велике заслуге за Карловачку гимназију. — Проф. Универзитета г. др. Душан Ј. Поповић уступио је чланак: „Слика Војводине у 16 и 17 веку.“ — Проф. Универзитета г. др. Петар Митропан повлачи паралелу између Стевана Сремца и Гоголља. — Професор г. др. Никола Продановић приказује Врховчев рад у Матици српској пре Светског рата. — Проф. Универзитета г. др. Јован Ђорђевић дао је социолошку студију: „Наука према кризама у друштву.“

Инспектор Министарства просвете г. др. Илија Мамузић расматра однос између стручњака и васпитача у настави књижевности. — Професор г. Жарко Калинић износи своје ђачке успомене на директора Врховца. — Проф. Универзитета г. др. Љубомир Петровић приложио је неколико духовитих афоризама. — Директор гимназије г. Душан Вуксан пише о првим годинама Његошеве владе, на основу докумената из Цетињског архива. — Професор г. др. Коста Милутиновић дао је исцрпну монографију целокупног Врховчевог књижевног, научног и просветног рада.

Доцент Универзитета г. др. Кајица Миланов анализира историско сазнање у светлости теорије вредности. — Професор г. др. Милан М. Јовановић расматра проблем смисла живота и наше народне поезије. — Професор г. др. Сима Гроздановић третира школски рад г. Врховца, нарочито с обзиром на неговање природних наука у Карловачкој гимназији. — Доцент Универзитета г. др. Милош Ђорђевић тумачи однос немачког писца Грилпарцера према Словенству и Словенима. — Професор г. Владимир Божовић приказује француског песника Франсоа Копеа као песника Париза. — Професор г. Боривоје С. Стојковић анализира и приказује књижевни рад г. Врховца, према савременим књижевним начелима и схватањима данашње млађе књижевне генерације. — Проф. г. Миодраг Стајић тумачи стил Борисава Станковића са теориског гледишта. — Професор Више педагошке школе г. др. Слободан Поповић приказује Врховчев рад на педагогији. — Проф. г. Фрањо Малин израдио је библиографију радова г. Радивоја Врховца. — У овој свесци налазе се и песме, посвећене г. Врховцу, од наших познатих песника гг. Стевана П. Бешевића, Ивана С. Шајковића, Ђорђа Глумца и Веселина Брезнанца, двојица из старијих и двојица из млађих нараштаја.

Као што се види из овог кратког прегледа садржаја, ова Споменица Радивоја Врховца има необично богат и разноврстан садржај. Највећи наши научни капацитети, чланови Српске краљевске академије наука и професори Универзитета, на челу са г. др. Богданом Поповићем и г. др. Слободаном Јовановићем, дали су своје прилоге за ову лепу јубиларну публикацију и, самим тим, одали своје признање и указали своју пажњу према нашем заслужном слављенику.

Највећи број чланака у овој Споменици говоре о самој личности г. Радивоја Врховца, његовом животу и јавном раду на свима пољима културне делатности у току пола века. Пред духовним очима читалаца евоцирана је верна и пластична слика једнога нашег истакнутог просветног радника, који је пуних пет деценија радио у Карловачкој гимназији, и у Матици српској, и у нашој народно-црквеној автономији, и на књижевном, и на научном, и на друштвеном пољу. Ова лепа Споменица претставља један леп и озбиљан прилог културној историји Војводине.

Др. К.

На свечан начин откривена је спомен-плоча

Витешком Краљу Александру Ујединитељу у Орловату

Орловат, 27 септембра. — У општинској згради у Орловату је на свечан начин освећена спомен-плоча коју су грађани села подигли Витешком Краљу Александру Првом Ујединитељу. У исто време освећена је и нова зграда ватрогасног дома. На овој лепој и импозантној свечаности Њ. В. Краља Петра Другог заступао је пуковник г. Милан Радосављевић, командант места у Петровграду, а примећен је и велики број претставника власти, друштава и угледних личности из Петровграда и многих других банатских места. После благодарења у цркви, извршено је освећење спомен-плоче у општинској згради. У подне је био приређен заједнички ручак, а увече бакљада и концерт, који су одлично успели и привукли пажњу многобројних гостију и мештана. **(Дан).**

Млинска индустрија за стварање залиха пшенице и брашна

Петровград, 27 септембра. — Имаоци млинова у средњем и горњем Банату одржали су јуче окружну конференцију у дворани Трговинско-индустриске коморе у Петровграду под претседништвом г. Милана Дорословца, управника млина и коморског већника. Г. др. Емил Палић, управник удружења млинске индустрије у Београду, изнео је у појединостима млинско-привредни план. После исцрпне дискусије у којој је учествовало око 20 индустријалаца, конференција се, између осталога, сагласила у следећем:

1) Млинска предузећа треба да посвете највећу пажњу утврђивању стварне цене коштања мељаве, нарочито у ујамно-ушурном раду као што је то случај у Мађарској, Чехословачкој, Немачкој, Швајцарској, Француској итд. У ту сврху учесници конференције понудили су потребна материјална средства и умолили Југословенску млинску задругу у Београду да се прими тога посла у интересу унапређивања лојалне утакмице.

2) С обзиром на међународну ситуацију неопходно је да се обустави извоз пшенице, јер промена извозног вишка није поуздана, а принос претстојеће бербе кукуруза није још довољно познат, па не би била искључена могућност да поново останемо без одговарајућих резерви као пролетос. За смештај целог вишка постоји могућност у земљи. Уколико би према досадашњим аранжманима постојала могућност извоза пшенице или кукуруза по нашем избору, то право, ако се искористи, да се примени искључиво за извоз најфинијег брашна, јер се тиме повећавају домаће залихе хлебног брашна као резерве за јевтинију исхрану радништва по градовима и у пасивним крајевима као и за опште потребе у данашњој ситуацији.

Будите савремени! Набавите радиоапарат марке „Спера“, који ће Вас поуздано обавестити о историским догађајима.

Фотоаматерска изложба у Суботици

На „Суботичкој привредној недељи и изложби“ од 8—16 октобра одржаће се и фотоаматерска изложба први пут у Суботици. На овој изложби могу учествовати сви фотоаматери из целе Дунавске бановине. Иако се досада пријавио леп број из Суботице, позивају се и остали фотоаматери из осталих места да се најкасније до 1 октобра пријаве на адресу секретара г. др. Милоша Павловића, Суботица I, Антуновићева ул. 3, уколико би желели изложити своје снимке. Најбољи снимци биће награђени лепим и вредносним наградама, које су дале фабрике „Агфа“, Цајс Икон и други, као и Суботичке трговине с фотоматеријалом. Снимци морају бити најмање величине 18x24, прилепљени на одговарајући картон.

—o—

Слаб принос сунцокрета у Вршцу

Вршац, 27 септембра. — У хатару Вршца овога пролећа пољопривредници су у знатно већој количини засејали своје њиве сунцокретом него лане, пошто је уљана репица у рано пролеће много настрадала од мраза. У почетку лета вршачки пољопривредници су се надали да ће имати ове јесени рекордну бербу сунцокрета. У тој нади су се преварили, јер је принос сунцокрета, како се сада види, више него слаб. Просечно је на једном катастарском јутру родило 6 до 8 метричких центи сунцокрета, док је просечни принос прошле године износио преко 12 мц по јутру. Вршачки сонцокрет, који је већ обран углавном, транспортује се сада у Нови Врбас, где се у тамошњој фабрици уља откупљује по утврђеној цени. Јужнобанатски произвођачи сунцокрета нису нимало задовољни са овогодишњом бербом сунцокрета. *(Дан)*

—o—

НОВИ ЗАМЕНИК СРЕСКОГ НАЧЕЛНИКА У БАЧКОЈ ТОПОЛИ

Бачка Топола, 27 септембра. — Бачкотополски сремски начелник г. Младен Прешић отишао је на дуже отсуство. За време његовог отсуства замењиваће га у дужности г. Радовановић, шеф одељења Банске управе, пошто је досадањи заменик сремског начелника г. Живко Проданов премештен у Банску управу у Новом Саду. **(Дан).**

—o—

НОВЕ ЦЕНЕ ХЛЕБУ У СУБОТИЦИ

Суботица, 27 септембра. — Управа секције пекарских мајстора суботичког Удружења занатлија на последњој својој седници одредила је нове цене хлебу. Нове цене важе од данас, 27 септембра, а оне су следеће: векна од пулера 3.25, бела векна и ражени хлеб 3—3, бели хлеб 2.75, црни хлеб 2.50 динара по килограму. (Дан).

БОГОЈЕВСКЕ ПИЈАЧНЕ ЦЕНЕ

Богојево, 27 септембра. — На недељној пијаци у Богојеву забележене су ове цене: зелени пасуљ 3, црни лук 2.50, кромпир 1, грожђе 3, јабуке 2, дуње 3 динара по килограму. Метричка цента пшенице 145, кукуруза 130, кукуруз у клипу 65—70 динара. Берба шећерне репе и кукуруза је већ завршена у целом хатару. Принос је нешто бољи од осредњег. **(Дан).**

У Суботици ће се одржати вучење 38 кола лозова Класне лутрије

Суботица, 27 септембра. — Шеф општег одељења министарства пољопривреде г. Живојин Ранковић боравио је, ових дана, у Суботици и том приликом преговарао са главним сопственицима суботичких колектура за државне лозове. Решено је још раније у министарству да се вучење лозова 38 кола Класне лутрије обави у целини у Суботици. То вучење ће бити по свој прилици у августу или септембру 1939 године. Вероватно је да ће се вучење одржавати у свечаној дворани суботичке Градске управе. Међу Суботичанима је ова вест изазвала пријатно изненађење. **(Дан)**.

—o—

Још увек нема изгледа да ће Бели Манастир ускоро обезбедити пристојну зграду за смештај Среског суда

Бели Манастир, 27 септембра. — Из дана у дан питање обезбеђења пристојне зграде за смештај просторија Среског суда у Белом Манастиру постаје све неизвесније. Општинска управа, којој је на челу г. Познан Михајловић, изгубила је сваку наду да ће добити нов зајам јер нема довољно покрића. Код Штедионице Дунавске бановине подигнути зајам од 300.000 динара општина је утрошила. За 180.000 динара купила је општина једну неодговарајућу зграду од г. др. Вајнтрауба. Уствари, та кућа, у којој се предвиђало смештање суда, не вреди ни једну трећину од плаћене своте. Јер материјал је лош, а просторије несувише мале и неподесне. И поред тога што нема кредита, општинска управа расписала је конкурс за подизање судске зграде, која треба да стаје преко 900.000 динара. Међутим, општина у најбољем случају може да рачуна једва на половину те своте, колико има да добије од управе државног добра Беље. Међутим, Беље је обећало да ће уступити ту своту Општини само под условом ако се од те суме изгради зграда за гимназију, која се отвара идуће године у Белом Манастиру. Општинска управа жели да ту своту противно датом обећању, пребаци на зидање судске зграде, док би питање обезбеђења гимназиске зграде остало отворено. Стога управа Беља не уступа обећану суму. Тако нема изгледа да ће се ускоро обезбедити пристојна зграда за суд.

—o—

Лажне педесетодинарке у Бачком Градишту

Бачко градиште, 27 септембра. — На пријаву трговца г. Михајла Клиноцког у полицији је саслушан ковачки мајстор Еуген Берчењи који је у трговини Клиноцког и код још једног трговца плаћао робу са лажним педесетодинаркама. Берчењи је изјавио да ни сам није знао да су педесетодинарке фалсификоване. Тај новац је добио од Раде Милинова. Саслушан је и Милинов који такође пориче да је знао да је о лажним новчаницама реч. Истрага се води. **(Дан)**.

Главни јунак афере са подмлађивањем Рада Марић ноћас је извршио још један криминални подвиг

Због напада на једну жену полиција га је ухапсила

Главни јунак афере подмлађивања Рада Марић, у последње време даје много посла новосадској полицији. Он је и раније био познат као варалица, који се бавио само „ситним пословима". Међутим, у последње време, нарочито после операције, он се изменио. Не бави се више старим пословима. Сада је постао изразити гангстер, који се не устручава да напада чак и жене и људе.

Прошле ноћи Рада је са својим другом Душаном Радаком, њему сличним типом извршио разбојнички напад на служавку Терезу Селингер. На основу пријаве Терезе, ови су ухапшени и биће, после завршене истраге, предати суду.

Рада и Душан приметили су ноћас једну младу жену у близини железничке станице. То је била Тереза Селингер која је чекала на одлазак једног јутарњег воза. Они су разговарали са Терезом. Душан је најзад понудио Терези свој стан да тамо преноћи. Тереза, која је била уморна и сањива, пристала је, јер ју је Душан уверавао да он неће ноћити у свом стану. Међутим, чим су ушли у собу, Рада и Душан извршили су над Терезом насиље. После тога отели су јој ручну ташну, у којој је било 50 динара.

Тереза после тога није могла да отпутује, јер су јој младићи отели сав новац, који је имала. Одмах је пријавила случај полицији. На основу личног описа и адресе стана, полиција је ухапсила оба младића.

Приликом саслушања Рада Марић и његов друг Душан Радак признали су дело, али се бране да су били пијани.

Обзиром на то да је Рада у последње време извршио неколико сличних испада, закључује се да операција која је над њим извршена није била штетна по његово здравље. Верује се да није тачна његова одбрана да је овом приликом био пијан. Верује се да је Рада извршио више насиља над женама и после их опљачкао. Ове жене боје се скандала и због тога, како се претпоставља, не пријављују Раду полицији.

ИЗЛОЖБА ЋИЛИМА
БАНОВИНСКЕ ТКАОНЕ ЋИЛИМА У СПЛИТУ
отворена од 27 септембра до 6 октобра у сали
СОКОЛСКОГ ДОМА I спрат
ВЕЛИКИ ИЗБОР ПЕРЗЕРА. ПРОДАЈА НА 12 и 24 ОБРОЧНЕ ОТПЛАТЕ БЕЗ ПОВИШЕЊА ЦЕНА.

Истрага против привремене општинске управе у Дарди

Дарда, 27 септембра. — Као што је „Дан" јавио, у своје време била је разрешена општинска управа у Дарди и на њено место постављена нова, на челу са г. Стеваном Радићем, кафецијом. Управни суд, по жалби свргнуте општинске управе, којој је био на челу г. Стеван Херт, поништио је решење о разрешењу и наредио враћање на дужност старе општинске управе. Надлежна управна власт извршила је ову одлуку Управног суда. Одмах по враћању на дужност, општинска управа прегледала је рад привремене управе, па је том приликом констатовано да је ова извршила читав низ незаконитих радњи. Тако је истрагом утврђено до сада једанаест кривичних дела. О томе је одмах обавештено Државно тужиоштво у Сомбору. Истрага је у току. Изгледа да ће број кривичних радња бити већи него што се у први мах мислило. Привремени претседник г. Радић, поред тога, казнио је велики број лица без саслушања.

Д. Јовић

Гимназијалац искочио из воза

Бачка Топола, 27 септембра. — Тајанствена бачка трагедија десила се у путничком возу који саобраћа између Суботице и Београда, код Бачке Тополе. Сретен Секулић, ученик петог разреда гимназије из Бачке Тополе сваког дана је путовао из свога места у Суботицу, да би уредно похађао школу. Пре два дана Сретен је на до сада необјашњен начин искочио из јурећег воза, кад је овај био између Зобнатице и Војнићева. Млади гимназијалац је нађен сав размрскан поред железничке пруге. Његово мртво тело је пренето у Бачку Тополу, где је јуче, уз велико саучешће грађанства, сахрањено. Власти до сада још нису успеле да утврде, зашто се млади ђак одлучио да на овај начин одузме живот. А сви знаци су за то, да је по среди самоубиство. *(Дан)*

—o—

За бициклисте се повлачи посебна пруга на међународном путу

„Дан" је већ раније писао, да су надлежни кругови одлучили да знатно прошире међународни пут на сектору Београд—Нови Сад, пошто је аутомобилски и колски саобраћај у последње време невероватно порастао на том делу међународног пута. Радови око проширења пута већ су отпочели између Земуна и Старе Пазове. Пруга којом се проширује широка је пола метра. Она ће бити калдрмисана малим коцкама, а та пруга ће служити само за саобраћај бицикла и мотоцикла. На редовном, већ израђеном делу међународног пута саобраћаће само аутомобили и кола. Тако ће саобраћај бити на том сектору знатно растерећен.

Кажњен ратар који је опсовао „матер швапску"

Судија Среског суда г. Стеван Анђелковић судио је ратару из Старог Фу тога Јови Анђелићу, кога тужи домаћица Францишка Михајловић због увреда које јој је овај ратар нанео у ходнику општинске зграде у присуству великог броја људи. Францишка Михајловић наводи да јој је Јова опсовао „матер швапску и кошутску." Иако се ратар бранио да је само начелно опсовао матер, а није прецизирао чију, суд је, ипак, нашао да је крив што је опсовао „матер швапску", те га за ову увреду осудио на 50 динара новчане казне и да плати све трошкове. За речи „матер кошутску" Јова је ослобођен, јер није доказано да је и ове речи изговорио.

—o—

† Чика Васа Дамјановић

Ириг, 27 септембра. — Овде је умро угледни трговац и велики родољуб чика Васа Дамјановић. Половину свога живота посветио је националној ствари. Својим пожртвовним и несебичним радом стекао је опште поштовање. Његов родољубив рад био је запажен и у Београду још пре рата, када је био члан Народне одбране. Године 1914 аустриске власти су га ухапсиле и везаног отерале у Петроварадин, а затим у Суботицу, где је био интерниран неколико месеци. Аустриска жандармерија, тражећи код њега оружје, прекопала је цео подрум у његовом стану. За време рата, 1917, заједно са покојним Пајом Стојшићем збринуо је много деце из Босне и Херцеговине. Чинио је многа доброчинства, те су га прозвали сиротињском мајком. Приликом сахране чика Васе слегло се много грађана без обзира на веру и народност. *(Дан)*

Извршн. бр. 181/1938 год.

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ у смислу § 225 И. П. овим објављује да ће услед одлуке Среског суда у Жабљу број И. 436/1938 год. у корист тражиоца извршења Тешин Милоша из Жабља заступаног по адвокату др-у Вујков Васи из Жабља против извршеника из Жабља ради намирења дин. 1500 главнице и сп. п. на јавној дражби продати покретнине, које су пописане у пленидбеном записнику бр. И. 436/1938 год. и то поименце: 1 писаћи строј 1 нов бицикл и 50 бала кучине од кудеље процењено на 13.500 динара.

Дражба ће се одржати 30 септембра 1938 у 10 сати пре подне на лицу места у Жабљу у кући одн. у стану Фишер Фрање.

Уколико су горње покретнине, које ће се на јавној дражби продати, узапћене и по другим лицима, и уколико ова лица имају право на подмирење својих тражбина, ова ће се јавна продаја одржати и у њихову корист.

У Жабљу, 16 септембра 1938.

Илић Милан
судски извршитељ

НОВОСАДСКИ ФИЛМ У СРЕСКОМ СУДУ

Пред црквом се млатиле жене песницама и ногама и ишчупале пуну шаку косе

Када је мајка, после гужве, приспела кући, на самом улазу у собу пала је у несвест

Три даме поредале се испред оптуженичке клупе. Две сестре, Марија Буташ и Илонка Сантаи, даме тридесетих година, претстављају један табор, а гђа Марија Купусаревић, нешто старија од ових, други, непријатељски табор. Непријатељства су оштра. Разлози су расветљени низом сведока, који су дефиловали испред судије Среског суда г. Стевана Анђелковића, који је дамама судио, са записничарем г. Николом Мраовићем.

За цело време претреса даме су стајале мирно. Сестре Марија Буташ и Илонка Сантаи, фризерке имале су озбиљан израз лица. Биле су нервозне и срдите. Гђа Купусаревић је била равнодушна. С времена на време насмешила би се врло речито, као да је сваки пут овим смешком желела да каже: није истина што овде говоре за мене.

Гђа Марија Купусаревић је венчана жена новосадског фризера г. Александра Купусаревића, али њих двоје већ две године не живе заједно.

Две сестре фризерке покушавају да убеде суд да одавде потичу те опасне клице које су унеле раздор између њих с једне и гђе Купусаревић с друге стране. А тај раздор имао је врло незгодних последица. Да није било тих последица, не би све три жене биле изведене пред суд. Тако је једна другој пружила прилике да се пред судом објасне.

Сцена пред црквом

Пред црквом, у Краља Петра Другог улици, Новосађани су једнога дана имали прилике да посматрају необичну сцену. То су се ове три жене потукле и почупале. Природно је да су се поред тога и врећале, јер је на новосадској улици немогуће замислити тучу, па ма то биле и даме, а да се притом не сипају погрдне речи. Пошто су жене биле темељно изранављене, извадиле су редом лекарска уверења, па су се узајамно тужиле за телесне повреде и увреде.

Судија г. Стеван Анђелковић имао је да расветли најтеже питање: ко је кога напао, ко је кога тукао и ко је коме чупао косу.

Марија Буташ каже да она није та која је прва ударила. Каже да је неко време била запослена као фризерка у салону г. Александра Купусаревића. Како гђа Марија Купусаревић тада већ није живела са својим мужем, била је љубоморна и стално јој је пребацивала како она тобож има неких односа са њеним мужем. Исто то каже и сестра гђа Илонка Сантаи.

Сестре кажу да су њих две критичног дана биле у цркви у улици Краља Петра Другог. Кад су излазиле из цркве, приметиле су да пред црквом стоји гђа Марија Купусаревић. Чим их је опазила гђа Купусаревић је накупила већу количину пљувачке и пљунула према њима, а затим је повикала:

— Ено она два ђубрета!

Догађаји су се сада развијали стреловитом брзином. Истога тренутка гђа Купусаревић је фризеркама, како оне кажу, „скочила у очи" и ударила Марију Буташ по глави. Сестра је покушала да интервенише, али је гђа Купусаревић почела и њу да удара песницама где је стигла.

Фризерке тврде да нису имале ништа у руци и да нису ударале гђу Купусаревић. Међутим, гђа Купусаревић приказује сцену у другом светлу.

„Нећеш нам побећи!"

Каже да две године не живи са мужем, али да су зато тамо биле сестре фризерке. Марија Буташ јој је више пута поручивала да је „дебела свиња" и кад је ухвати да ће јој завртути шију.

Критичног дана била је у цркви. Приметила је да су намерно испред ње стале обадве сестре, које су међусобно нешто подругљиво дошаптавале, гуркале се и смејале — на њен рачун.

Гђу Купусаревић то је љутило, али није реагирала. Међутим, када је гђа Купусаревић излазила из цркве, приметила је да је сестре фризерке прате у корак. Кад је изишла гђа Купусаревић на улицу, Марија Буташ јој је намерно нагазила на штиклу. Гђа Купусаревић је поклецнула, а сестре су победоносно узвикнуле:

— Нећеш нам побећи!

Пуна шака косе

Сад су се обадве сестре бациле на гђу Купусаревић и тукле је. Марија ју је ударала коферчетом, у коме је носила фризерски алат, а Илонка неким гвозденим предметом. Овим гвожђем лупила ју је по левом образу. Гђа Купусаревић је одмах обневидела. Међутим, гђа Купусаревић тврди да је она све ово мирно подносила и да за цело време тог свирепог мучења није проговорила ни једну реч; није чак ни јаукнула, па, ваљда, чак ни уздахнула. Међутим, сестре су постајале све борбеније. Марија Буташ ју је још једном снажно ударила коферчетом, а затим ју је зграбила за косу и ишчупала јој пуну шаку косе. То је ужасно болело, али гђа Купусаревић ни сада није јаукнула.

Гђа Купусаревић је једва приспела кући. Већ на прагу се срушила онесвештена. Пуне две недеље лежала је у кревету и лекар јој је, вели, давао инјекције за срце. Стално је дрхтала и цвокотала.

Гђа Купусаревић мора, заиста, после ове гужве да је изгледала очајно. Њена ћерка, седамнаестогодишња гђа Ружица описује своје утиске овако:

— Кад је мајка улазила преко прага, ја сам се уплашила. Већ на самом улазу у собу пала је у несвест. Била је толико изударана, да смо већ мислили да јој нема спаса. Др. Книпл јој је указао помоћ и једва је спасао.

Сведоци

И ова сцена је имала сведока. Новосадски трговац г. Стеван Марош посматрао је гужву пред црквом. Видео је како су сестре притиснуле гђу Купусаревић уз капију и ударале је, а ова се отимала. Само, није могао видети ко је био нападач, јер су жене биле заклоњене крстом који се налази испред цркве.

Г. Александар Купусаревић каже да је једном приликом заиста његова жена, с којом не живи, напала Буташеву и пребацивала како он њу издржава. Међутим, г. Купусаревић одлучно тврди да он с том женом нема никакве везе.

Фризерке су предвеле једног свог сведока. Тврде да су добро виделе како је трговац г. Ђура Кириловић за време гужве отворио прозор и радознало вирио, да види шта се дешава. Оне желе да он и пред судом каже шта је видео. Међутим, г. Кириловић се сада чуди зашто су га уопште звали:

— Та ја даме не познајем...

Међутим, кројач г. Јулио Векеш је и видео и чуо. Чуо је како је гђа Купусаревић вакала на гђу Буташ:

— Ти последње ђубре!

Он тврди да је нападач била — гђа Купусаревић.

Бекство кроз црквено двориште

Кочијаш Самко Мијавец каже да је добро видео да су фризерке прве напале гђу Купусаревић. Прво јој је Буташева закачила ципелу и одерала јој кожу. На узвик: „Сада нећеш утећи!" обе сестре оборише се на своју жртву. Ударале су је по глави и целом телу, једна кофером, а друга песницама. Толико су ове младе жене изишле из такта, да су гђи Купусаревић у бесу дигле сукњу и млатиле је испод сукње. Кочијаш је све то посматрао, па је добро видео како су по ногама гђе Купусаревић отскочиле модрице. Разбеснеле женске ударале су и ногама те су гђи Купусаревић изранавили колена, која су натекла и крварила. Кад су жртву доста претукле, сестре су се вратиле натраг у цркву, па су затим кроз црквено двориште побегле у другу улицу. Интересантно је да и кочијаш тврди да за цело време нападнута није ни речи проговорила.

15 дана строгог затвора

Пред судом леже лекарска уверења. Код гђе Купусаревић установљене су теже повреде. Код Марије Буташ лекар је пронашао на челу модрицу у величини 50-одинарке а на лобањи једну квргу.

Државни тужилац г. др. Јевта Новић тражио је строгу казну за све жене.

Суд је донео пресуду, којом је сестре Буташ и Сантаи пронашао кривим и осудио сваку на по 15 дана строгог затвора, условно на годину дана. Гђу Купусаревић суд је ослободио, јер нема доказа да је она нанела повреде које су утврђене на глави Марије Буташ. Суд није могао стећи уверење да је нападач била — гђа Купусаревић.

С. Ф.

—o—

Освећена је нова школска зграда у колонији Лабудњачи

Вајска, 27 септембра. — У колонији Лабудњачи, код Вајске, освећена је новогодигнута модерна школска зграда, чију су градњу материјално испомогли министар пољопривреде г. Светозар Станковић, бан г. Светислав Рајић, затим индустријалац из Оџака г. др. Јован Ертл, Српска патријаршија и претседник Општине Вајске г. Василије Ушћумлић. Свечаности је присуствовао изасланик Бана г. Рајића, бански школски надзорник г. Ђорђе Везмар, који је одржао говор о значају школе у овој колонији. Освећењу је присуствовало мноштво народа из целе околине. **(Дан)**

—o—

ТРЖИШТЕ КУДЕЉЕ

Оџаци, 27 септембра. — Данашњи довоз износио је око 15 вагона сељачке кудеље. Један део преузет је од гребенаре. Повољно време омогућило је даљњу несметану израду. Услед тешкоћа око лиферовања, пословање је скоро сасвим застало. **(Дан)**

Мајсторски испити

Пред Испитном комисијом за полагање мајсторских испита при Трговинско-индустриској и занатској комори у Новом Саду полагало је 17 кандидата. Од тога је положило 14 кандидата, и то: Фридрих Халер, Нове Шове, из пекарског, Фридрих Нај, Ст. Врбас, из берберског; Нача Андрија, Н. Сад, из берберског; Милан Бацалов, Ст. Футог, из берберског; Лука Бранковић, Н. Сад, из бојаџиског и хемиско-чистачког, Ференц Нандор Бауер, Н. Сад, из производње плетене робе од предива; Ђурђинка Скелецић, рођ. Новић, Крчедин, из шивења женских и дечјих хаљина; Десанка Васић, рођ. Суботин, Н. Сад, из кројачког женског и дечјег одела; Матија Финк, Нови Футог, из ужарског, Јосип Шварц, Инђија, из кројачког мушког одела; Јован Еш, Бачка Паланка, из обућарског, Фридрих Хелерман, Н. Сад, из крзнарског; Јован Николић, Н. Сад, израда торба, ковчега и кожне галантерије и Силвестер Кохут, Темерин, из обућарског заната.

Пред Испитном комисијом за полагање мајсторских испита при Удружењу занатлија у Суботици полагало је 8 кандидата. Од тога је положило 7 кандидата и то: Јован Такач, Сента, из столарског, Стеван Чиноп, Сента из берберског; Вилим Шите, Чока, из посластичарског; Јосип Молнар, Сента, из коларског; Аурел Лимбек, Бачка Топола, из фотографског портрета; Јован Станко, Ст. Моравица, из кројачког женског и дечијег одела и Фрања Такач, Чантавир, из собосликарског заната.

Пред Испитном комисијом за полагање мајсторских испита при Удружењу занатлија у Сомбору полагала су свега 2 кандидата. Од тога је положио само 1, и то: Јелисавета Штајер, Сомбор, из шивења женских и дечијих хаљина.

—o—

Набавке материјала за војску

Штаб морнарице у Земуну позива заинтересоване фирме да му најкасније до 10 октобра поднесу своје понуде за набавку прибора за покућство, према списку и условима.

Државни рудник у Брези позива заинтересоване фирме да му доставе своје понуде и то следећих дана:

Најкасније до 5 октобра за следеће набавке и то:

а) 100 кг. оловног лима и 15 ком. оловних широких цеви за клозете.

б) 10 кг. пасте за глачање.

в) 1 ком. ваљка из машинског бронза.

г) 200 кг. лепенке у плочама.

д) 1.50 куб. м. јеловог јамског дрвета.

ђ) разних завртњева са матицом према димензијама.

е) 30 кг. Бургменових патентних самомажућих бртвеница за центрифугалне сисаљке, према димензијама.

ж) 50 ком. калијевих патрона.

з) 300 табли жељезног лима према димензијама.

и) једног компл. апарата за изналажење индустр. сметњи за радио-фонију и за блокирања радних електр. стројева.

л) 50 арака цртаћег папира марке „Шелершамел".

м) 4.500 ком. етернитних плоча „Шаблон", 4.500 ком. бакрених шкоба, 20 кг. клинаца поцинкованих; 20 кг. клинаца за кровну лепенку; 150 квад. м. валовитог етернита и 20 кг клинаца за валовити етернит.

н) 1500 кг. тона земље I-а.

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Пољопривредни преглед издао је на 48 страна свој шести, септембарски број. Серијом чланака обрађене су, у главном, три теме: Рационално гнојење земље; одбрана против главнице (тврде снети) на пшеници и правилно сумпорисање и неговање шире и вина. Писци чланака су наши истакнути стручњаци и практичари. Уредништво (Београд, фах 669) шаље бесплатно часопис свим пољопривредним установама, школама, надлештвима и задругама. Приватним особама годину дана бесплатно, ако пошаљу дин. 12 у поштанским маркама.

Ловачки гласник, гласило Савеза ловачких удружења за Дунавску бановину, двоброј 7—8, изишао је из штампе, са обилатим поучно-забавним ловним материјалом. Главни уредник Ј. Дивилд даје, на почетку ловне сезоне, упутства за рационалан лов. М. Кнежевић даје стручан напис о дивокозама. Занимљив је напис о новооснованој фазанерији наше бановине. Следују чланци из балистике, орнитологије, кинологије, а свеска садржи и више белетристичних ловних радова. Приказане су, даље, подробно наше стрељачке утакмице у Сомбору, Б. Паланци и Темерину. Поучна су за ловце расматрања о напредном ловству страних земаља, нарочито Немачке. Свеску завршују вести из Савеза и удружења, а заступљена је и рубрика ловачког хумора, међу којима налазимо и неколико ловачких епиграма из пера Абуказема јуниора. „Ловачки гласник" излази у двомесечним свескама, цена је за чланове Савеза дин. 60 годишње.

Новосадски конобари победили су своје београдске колеге са 8:1 (3:0)

Јуче после подне, на игралишту „Карађорђе", у оквиру прославе 5-огодишњице новосадског с. к. „Конобара", одржан је занимљив футбалски програм. Утакмицама је присуствовало око око 500 гледалаца.

У предигри су дебели и мршави играли нерешено 2:2 (1:1). Борба је вођена „на живот и смрт" и изазвала је буру смеха. Код дебелих су се истицали својом футбалском „вештином", „окретношћу" и „брзином" Круно Иванишевић, Филингер и Стева Вугрин, а код мршавих су најбољи били Милош Радаковић, Бауер и Балинт.

Главну утакмицу играли су новосадски и београдски конобари. Победили су лако Новосађани са резултатом 8:1 (3:0). Новосадски с. к. Конобар приказао је одличну игру у свим линијама, премда је против себе имао тим појачан са пет играча београдске „Слоге". У тиму Новосађана нарочито су се истакли Немет, Ерегић, Аврамовић, Габрић, Иванић, Јелкић и Савић, док је код Београђана најбоље играо Пејић-„Ера", бивши играч шабачке Мачве. Голове за победника дали су Немет 3, Ерегић 3, Јелкић 2, а побеђенима је спасао част Пејић.

Судио је г. Никола Поповић-Гата.

Увече је у хотелу „Српски краљ" приређен свечани банкет, на коме је присуствовало око 200 особа. На банкету је победничком клубу предат пехар г. Возаровића, а претседнику с. к. „Конобара" г. Милошу Радаковићу сребрна табакера, као успомена за његов петогодишњи савестан и пожртвован рад.

СПОРТ

ПОСЛЕ ТУРНИРА ЗА ПРВЕНСТВО ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ

Нови Сад има врло добар тениски подмладак

Интернационални тениски турнир, који је одигран прошле недеље у Новом Саду, био је врло интересантан. На овом турниру био је примећен велики број почетника који несумњиво нису дорасли оваквим приредбама, али који су имали овде доста да науче.

Од страних играча једино је Мађарска била заступљена са гцом Силваши и гг. Фридрихом и Снопеком. Силвашијева је много напредовала од прошле године што је, свакако, последица учествовања на неколико интернационалних турнира у току ове године, и права је штета што се повредила те је тако отпала њена финална утакмица против гце Флоријан, чији је наступ публика очекивала са великим интересовањем. Фридрих није показао никакав напредак, што је с обзиром на његове године сасвим и разумљиво. Снопек, нови мађарски играч, коме је ово четврта сезона, како он тврди, — врло је борбен, добро трчи али му недостаје још много. Волеј му је неизрађен а сервиса уопште нема. Он је Митићу задао врло много посла. Наш мускетар је лакоумно изгубио један сет након чега је у следећем сету био доста несигуран и дозволио Снопеку да изједначи на 5:5 и да тек са великим напором реши игру у своју корист.

Од наших играчица Флоријанова је била далеко најбоља од осталих, тако да готово није имала противника. Врло угодно нас је изненадила Сернецова из Целја која има врло добре ударце и одличан стил али јој недостаје рутина. Силвашијевој је дала врло велики отпор а могла је чак меч и да добије. Од Будисављевићеве смо више очекивали, али изгледа да се она још није опоравила од повреде у колену од које је била и оперисана.

Митић, најмлађи од наших мускетара, изгледа да није био у пуној форми током турнира, али је у финалу против Радовановића дао изврсну партију и лако победио, иако је симпатични Љубиша на целом турниру играо боље.

Радовановић се на целом турниру показао као најбољи техничар, али његова мека игра му не доноси много користи.

Словенац Смерду, наш најбољи јуниор, много обећава. Добар је техничар, врло борбен, лопте су му оштре и довољно брзе. Дао је ванредан отпор у игри против Снопека. Обећава много — али кад умири своје живце, јер је за своје године и сувише нервозан.

О новој нади Београђана, Брановићу, тешко је дати суд, а посебно о његовој сталној форми. Његова јакост није потпуно пречишћена. Од Новосађанина Хуберта је једва добио меч, док је у утешном такмичењу од Драгослава Петровића изгубио. Можда је за овога младога играча турнир био и сувише напоран.

Мајер је са Митићем у деблу однео прву награду и показао се као добар дебл играч, али га је зато Смерду у синглу, на утешном такмичењу, готово прегазио.

Сташко Кумануди играо је на овом турниру врло добро и показао се још увек као врло сигуран играч.

Новосадски јуниори, Петровић и Хуберт, играли су добро, нарочито Петровић који је победио Брановића.

Нови Сад располаже са неколико добрих јуниора и сви су изгледи да ће после годину дана наступати сасвим подмлађена екипа.

Велкер ће играти у државном тиму и против Мађарске

Одлично лево крило новосадске „Војводине" Јожи Велкер био је на утакмици против Пољске један од најбољих играча наше репрезентације. Према писању целокупне наше и пољске штампе Велкер је на овој утакмици приказао као играч високих футбалских квалитета. Његова игра ни у чему није заостајала за игром, осталих наших играча, а у многоме је била чак и боља.

Од једног савезног функционера дознали смо да ће Велкер играти у државном тиму и на нашој последњој репрезентативној утакмици ове године, против Мађарске.

—o—

КО ИГРА У НЕДЕЉУ?

ВОЈВОДИНА — ЖЕЛЕЗНИЧАР

У недељу ће првенствене борбе Нпп-а имати најзанимљивији сусрет у утакмици Војводина—Железничар. Сусрет ће бити одржан у Новом Саду. У Бачкој Паланци играће Нак против Слоге, у Сремској Митровици гостује Истра против Грађанског, а у Новом Саду играју још и Раднички и Мачва.

»ДАН« К. Д.
ШТАМПАРИЈА
НОВИ САД
Кр. Александра 7.
Телефон бр. 21-06.

Израђује тисканице за државне, приватне установе, индустријска, трговачка, занатска предузећа, новине, часописе, као и литерарна дела, солидно и јевтино
Тачна и брза послуга

Другоразредно првенство у Новом Саду

ЖСК - ТРГОВАЧКИ 2:1 (1:1)

Јуче су одигране у Новом Саду четири другоразредне утакмице за првенство Нпп-а. Макаби је победио Карађорђе са 5:2 (3:2), Текстил је поразио Рапида са 8:0 (2:0), Нфк је лако савладао ливничара са 3:1 (2:1), а Жск је победио фаворита Трговачког са 2:1 (1:1).

У првенству подмладака забележени су ови резултати: Војводина—Истра 6:0 (2:0), Нак—Раднички 7:0 (2:0).

—o—

Две првенствене утакмице у Белој Цркви

Бела Црква, 27 септембра. — Овде су одигране две првенствене утакмице. Прва између домаћег Јупитера и Јадрана из Панчева, са резултатом 1:0 (0:0). Кроз ужу игру домаћи су били слаби и само срећним случајем, у последњем тренутку, дали су противнику гол. Судио је г. Поповић, добро.

Друга утакмица одиграна је између БАК-а и Спарте из Дебељаче, са резултатом 5:1 (3:0). Ова је утакмица била много интересантнија од прве, јер је игра била много живахнија и домаћи су играли са више пожртвовања. Нарочито се истакао Рудолф Копф, играч БАК-а, који је раније играо у Осеку а овде је на отслужењу војног рока. Ова утакмица била је најлепша од свих досадашњих у овој сезони. И овај сусрет је судио г. Поповић, одлично. **(Дан).**

МАЛИ ОГЛАСИ

„ФЛОРОДОР"
модерно сретство за неговање лица. Уклања боре, лишајеве, освежава лице. Главно стовариште **„Вегетабилиа", Нови Сад.** Може се добити у свима стручним радњама. (2617)

СКОРО НОВ КЛАВИР
Стингл-Оригинал повољно се продаје. Интересенти нека упитају администрацију под бројем 26938. (2769)

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

•

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
Од 24 септембра до 1 октобра

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Полић, Николе Пашића 13. Телефон 23-79.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

•

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Трифковићев трг 3/I. Телефон 20-20 и 32-42 — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Олгица, кћи Михаља Геза, ливца и Ирене Коња. Јолан-Етел, кћи Иштвана Гомбара, надничара и Катице Илеш. Мирјана, кћи Тоше Зарић, град. послужитеља и Видосаве Продановић. Ружа, кћи Катице Хорват, бединерке. Мушко дете Јована Ковача, надничара и Етелке Боди. Мушко дете Алберта Горника, шофера и Терезије Кристл. Боришка кћи Данила Бураи, радника и Хермине Возар. Мушко дете Јосипа Лукића, радника и Славице Коштић. Мушко дете Јована Бутора, тесара и Ирене Киш. Мушко дете Саве Станића, чинов. Окр. уреда и Јелене Дотлић.

Венчања није било.

Умрли су: Милица Николић, домаћица, стара 68 год. Уд. Десанка Поповић рођ. Вуковић, домаћ. стара 60 год. Бранка Палић, служавка, стара 24 год. Ружица Луткић, дете старо 2 месеца.

Брижне мајке
своју децу уредно мажу са
Lalicin baby kremom
Из Поповићеве Краљевске дворске апотеке у Новом Саду

СУДАР АУТОМОБИЛА

У недељу после подне, на међународном аутомобилском путу дошло је до судара аутомобила, од којих је један из Бугарске, марке „Хорх", којим је управљао сам власник г. Георгије Бауцевић, трговац из Софије, а други је марке „Форд", број 1—119, из Београда. Том приликом повређен је шофер београдског аутомобила. Београдски ауто је оштећен и предат у Петроварадину Војном слагалишту.

—o—

ТРИ НОВА ГРАДСКА АУТОБУСА

У суботу после подне специјална комисија примила је 3 нова градска аутобуса марке „Прага". Претседник комисије био је шеф Техничког одељења инж. г. Лазар Поповицки, а чланови су били гг. инж. Неранџић, инж. Стојадиновић, као технички стручњаци и градски већници гг. инж. Паквор и Глиша Бајин.

Чланови комисије су са новинарима извршили пробно путовање до општине Банстол.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Бан г. Светислав Рајић примио је јуче пре подне народног посланика Новосадског среза г. др. Бранка Николића са депутацијом грађана из среза, који су изложили неке своје молбе. Примљен је затим и народни посланик Алибунарског среза г. Славко Николић. Најзад је био примљен и вођ младонемачког покрета г. др. Никола Хаслингер.

Варијете „СЛОБОДА" велеградски програм

У име Добротворне задруге Српкиња у Новом Саду, посетила је заменика претседника Новосадске општине г. др. Бранка Магарашевића гђа Зора Стефановић и упознала га са питањем изградње зграде за смештај Женске стручне школе, коју ова Задруга издржава. Заменик претседника општине г. др. Бранко Магарашевић саслушао је гђу Зору Стефановић и обећао јој да ће Градско поглаварство ову ствар узети хитно у расматрање и донети по њој потребну одлуку.

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

Трговачка школа Новосадске трговачке омладине извештава да предавања почињу 3 октобра. Управа Завода за унапређивање трговине, занатства и индустрије при Трговинско-индустриској и занатској комори у Новом Саду одлучила је да Завод прими обавезу издржавања првог разреда Више трговачке школе. Сви заинтересовани треба да се упишу одмах. Упис је бесплатан.

ЂАЦИ! Ако желите да имате првокласне и модерно израђене фотографије за ЂАЧКЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ уз цену 6 КОМАДА 9 ДИН. обратите се ФОТО-СТУДИУ „РОЈАЛ", Трг Ослобођења 2.

Гца Јелисавета Станковић, свршена конзерватористкиња са положеним уметничким испитом из клавира, професор музике у Женској учитељској школи, даје часове из клавира и теорије музике, под врло повољним условима. Пријаве се примају у Женској учитељској школи, пре подне, а после подне у Лазе Станојевића улици бр. 4.

Г-ђа Шидловска, Цара Николе II ул. 51 извештава да предавања француског језика по групама за децу почев од 3 године и за ђаке почиње 1 октобра.

ПРЕД ОТВАРАЊЕМ НОВЕ КОНЦЕРТНЕ СЕЗОНЕ

Народни конзерваторијум у Новом Саду, чије оснивање је прошле године примљено са великим интересовањем, приређује 5 октобра, у свечаној дворани Народног Спомен-дома, своју прву овогодишњу приредбу, посвећену старокласицима Баху и Хенделу. Народни конзерваторијум, који је прошле године имао циклус од 6 приредаба, и ове године приредиће опет циклус од 6 приредаба, које ће бити посвећене Баху и Хенделу, Хајдну и Моцарту, Шуману, Листу и Шопену, Цезару Франку и француској националној школи, југословенској камерној музици и италијанској виолинској школи шеснаестог и седамнаестог века.

Тенденција Народног конзерваторијума је да најширим слојевима публике да прилике да се упознају са делима најславнијих композитора, како старих, тако и савремених. Да би Народни конзерваторијум могао да до краја испуни свој циљ и повећа број својих сталних слушалаца, који су жељни да у концертној сали оплемењују свој дух, одређене су популарне цене од 5—10 динара.

За ове приредбе ангажују се првенствено новосадски уметници као и уметници ван Новог Сада. Прву овогодишњу приредбу отвориће наш истакнути музиколог г. др. Милоје Милојевић, професор Београдског универзитета. Предавач ће говорити „О стилу старокласике и личностима Баха и Хендела". Г. др. Милоје Милојевић, који необично цени тежње Народног конзерваторијума, одазвао се најприправније позиву да одржи предавање, које надамо се, неће бити последње. Као сарадници г. др. Милоја Милојевића суделују г-ђа Нада Архипова (сопран), г-ђа Милица д-ра Моча (клавир), г. Петар Фрајнд (виолина) и г. Јаков Срејовић (флаута). Улазнице (10—5 динара) добијају се у књижари „Славија" и трафици Липковић. Помажући чланови Музичког друштва имају право на бесплатне улазнице и могу их од данас подићи.

—o—

НОВОСАДСКИ ЕПИГРАМИ

Наши брачни терети

У Руми је умрла најтежа жена у Срему, Ана Гросман, тешка 180 кила.

У Руми је ових дана
Преминула Гросман Ана.
Тешка жена то је била:
Без двадесет — двеста кила!

Ал' — мишљење то је моје —
Има доста жена, које
Иако су „лаке", свеже, —
Свом су мужу — много теже...

Аб.

Пензионо осигурање електро-трамвајског особља у Новом Саду

Г. Министар социјалне политике и народног здравља примио је јуче у Београду делегацију чланова Југораса, електро-трамвајских радника у Новом Саду.

Делегати, нарочито електричарски и трамвајски радници, изложили су г. Министру од коликог је значаја по раднике и њихове породице регулисање пензионог обезбеђења, које је њихово горуће животно питање.

Г. Министар је са највећом пажњом и саосећајем саслушао радничка излагања, њихове јаде и невоље, да је одмах позвао референте и строго наредио да се ово питање стави на дневни ред и да се реши у духу законских прописа и у правцу брзе заштите радника тако, да ће Електрична централа и радници својим доприносима, извршити осигурање. Радничко обезбеђење ће имати пуну законску снагу.

По овој мери, електро-трамвајски радници ће имати осигурану пензију 12.000 динара, а помоћно особље 10.000 динара годишње.

Делегацију су сачињавали обласни секретар „Југораса" г. Васа Бесермењи, претседник секције електротрамвајских радника г. Кузман Живковић, Миливој Божиновић и Миодраг Ненић, чланови управе.

Делегати се се вратили у Нови Сад са великим олакшањем и са чврстом вером, да је сада њихово питање у добрим рукама и да мора бити социјално и правично решено.

Само за 24 динара месечно

достављаће Вам се, по Вашој жељи, свакодневно новосадско издање „Дана" одмах по изласку из штампарије.

Ако желите да постанете наш претплатник јавите Вашу адресу на телефон бр. 21-06.

Млади фабрички чиновник покушао самоубиство због несрећне љубави

Јутрос, око 6 и по часова, покушао је да изврши самоубиство тровањем г. Стјепан Радић, 24 године стар чиновник фабрике кабела у Новом Саду. Он је одмах пренесен у Државну болницу, где му је указана прва помоћ.

Око 6 и по часова дежурни лекар г. др. Милан Мога извештен је да је у улици Луја Бартуа 43 један младић покушао да изврши самоубиство тровањем. Г. др. Мога је колима за спасавање одмах изашао на лице места и констатовао да је млади чиновник испио извесну количину соне киселине. Пошто му је указана прва помоћ, г. Радић је пренет у Државну болницу. Према мишљењу лекара, он ће остати у животу.

Г. Радић је оставио писмо, из кога се закључује да је хтео да пође у смрт због несрећне љубави.

САМОУБИСТВО ЈЕДНЕ СТАРИЦЕ

У понедељак после подне извршила је самоубиство Јулијана Сабо, старица од 78 година. Јулија станује у Банатској улици број 13. Она се после подне у башти обесила. Кад су је комшије пронашли, била је већ мртва. Разлози самоубиства нису познати, али се претпоставља да се убила због болести и беде.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ. Ст. Брановачког 11. — Власник за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЋИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1.
Штампа „Дан" в. д., штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.